

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 3/2021 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual online de data 1 de desembre de 2021 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 3/2021

ASSUMPTE: Queixa presentada el dia 21 de gener del 2021 per la Sra. J.F. contra el periodista Albert Puig de la emissora de Radio Icat (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, S.A.). La Sra. F. creu vulnerat el **criteri 12** del Codi Deontològic. Concretament, la queixant es refereix al programa del presentador Delicatessen d' Icat, Sr. Albert Puig.

ANTECEDENTS

El programa es referia en aquell dia concret als greus problemes que pateixen a l' Àfrica les persones negres i albinas i la reclamant exposa que el presentador del programa parla sempre de "raça negra" i "classe negra".

Considera *“que tenir el color de pell negra no és ser de cap raça ni de cap classe diferent. És molt trist que persones que tenen tanta influència facin servir expressions tan fora de lloc i ofensives”*.

El programa es pot recuperar, a la carta, al següent link (minut 32,45):

<https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/delicatessen/nakany-kante-de-guinea-a-barcelona/audio/1090374/>

La reclamant aporta també un link sobre perquè aquests termes son racistes:

<https://www.dw.com/es/no-hay-razas-solo-racistas/a-50424741>

AL.LEGACIONS

Com fa sempre el CIC va donar al mitjà de comunicació de ràdio l'oportunitat de fer les corresponents al·legacions. El mitjà, i en nom seu la Sra. Vanessa Farré, responsable de Relacions Institucionals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, S.A., va presentar al·legacions explicant que després d'haver escoltat les gravacions constata *“que no hi ha cap voluntat d'ofensa ni de discriminació per part del periodista, si bé els termes concrets de “raça negra” no serien els més apropiats”* i, en aquest sentit, manifesta que *“recordarem al locutor les recomanacions de la UNESCO* sobre la terminologia apropiada a emprar.”*

PONÈNCIA

El CIC ha estudiat l'esmentada queixa i el àudio del programa. El locutor Albert Puig explica la greu situació en que es troben a molts llocs d' Àfrica les persones negres i albinas. Efectivament aquestes persones són molt discriminades, reben greus maltractes físics i greus ofenses. Alguns són fins i tot torturats fins a la mort. El periodista Albert Puig intenta sensibilitzar als oients sobre aquest tema, sovint no prou conegut fora de l'Àfrica. Es refereix concretament al músic Salif Keita molt conegut per la seva música, però també per la seva important tasca de sensibilització sobre la greu situació que pateixen les persones negres i albinas a l' Àfrica. El mateix músic és negre i albí.

El Criteri 12 del Codi Deontològic diu textualment: “ *No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l’odi i a l’ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.*”

El CIC entén que no ha existit per part del periodista Albert Puig cap intent de discriminar, ni vexar cap persona. Tot el contrari, ha intentat informar d’ un problema gravíssim que pateixen les persones negres i albinas a l’ Àfrica. Diversos organismes internacionals també han denunciat aquest tema. El CIC entén que al informar de temes tant delicats sovint l’ utilització del llenguatge i de les diverses expressions són difícils de modular.

Per aquest motiu veu com a molt positiu que la mateixa Corporació recordi al locutor les recomanacions de la UNESCO (1) sobre la terminologia apropiada a emprar, sense que això suposi que el periodista tingui intenció de discriminar o vexar a cap persona si no tot el contrari. Explicava la greu situació de les persones albinas negres a l’ Àfrica.

(1) **APUNTS SOBRE LA DECLARACIÓ DE LA UNESCO DE 1950 SOBRE EL CONCEPTE RAÇA**

Alguns dels antropòlegs postulen que la espècie humana està composta per una única raça, i que aquesta es divideix en diferents ètnies que, al seu torn, es divideixen en pobles. Aquestes teories antropològiques van aparèixer a els anys 1960, en part como reacció en fronts de les teories científiques relatives al predeterminisme biològic-que van predeterminar el segregacionisme i la discriminació racial, presents durant l’època als països occidentals. També hi influeixen els resultats de les investigacions dels antropòlegs Franz Boas i Claude Lévi-Strauss, que van ressaltar les tendències etnocèntriques de qualsevol cultura. A la declaració La qüestió racial, de 1950, la UNESCO recomana substituir la noció de raça humana, considerada no científica i confusa, per la d’ètnia, basada sobretot en las diferències culturals (llengua, religió, costums i d’altres).

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

Analitzada la queixa presentada per la Sra. J.F., el CIC considera pels arguments anteriorment exposats, que no s’ ha vulnerat el Criteri 12 del Codi Deontològic dels Periodistes de Catalunya.

I per que així consti s’estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 1 de desembre de 2021. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General